

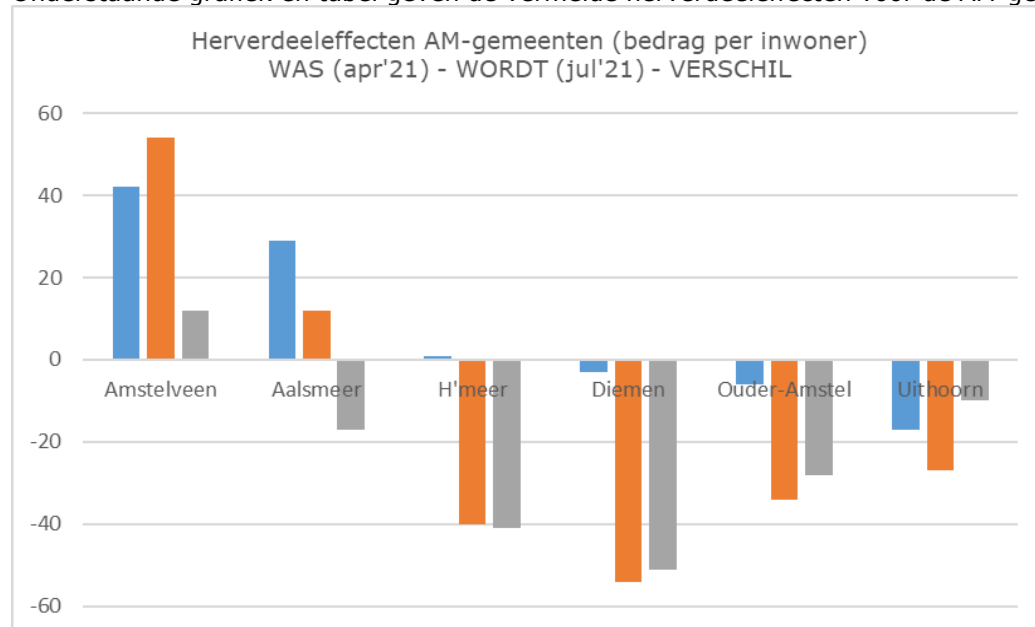
Er loopt een traject om te komen tot een ingrijpende herziening van de verdeling van het gemeentefonds. In eerste aanleg (feb'21) hebben de fondsbeheerders voorlopige voorstellen gepresenteerd met een voordelige uitkomst voor Amstelveen. De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft in een tussenbericht naar aanleiding van de adviesaanvraag op dit voorstel gevraagd om meer toelichting op de keuzes en effecten en heeft kritische kanttekeningen geplaatst bij de uitlegbaarheid van de uitkomsten, met name in het sociaal domein. Ook langs andere wegen is kritisch op de uitkomsten gereageerd. Dit heeft de Minister BZK ertoe gebracht te komen met een aangepast voorstel. Dit nieuwe voorstel ligt er nu, via brieven aan de Tweede Kamer, de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de VNG¹. De achterliggende stukken bevatten ook *voorlopige* cijfers over herverdeeleeffecten per individuele gemeente.

Indicatie herverdeeleeffecten Amstelveen in AM-verband: Amstelveen positieve uitschieter

Volgens de nieuwe cijfers blijven Amstelveen en Aalsmeer voordeeltgemeenten. Ten opzichte van de eerdere cijfers (feb'21) neemt het voordelig herverdeeleeffect voor Amstelveen verder toe. Voor Aalsmeer neemt het voordeel af. Haarlemmermeer en Diemen "zaten rond de nul" en worden nu (stevige) nadeeltgemeenten. Uithoorn was en blijft een nadeeltgemeente, gaat er nog iets verder op achteruit.

In algemene zin: Herverdeeleeffecten roepen altijd discussie op maar zijn tegelijkertijd juist beoogd, omdat de huidige verdeling niet goed is. Nadelige herverdeeleeffecten betekenen idealiter correctie van een te hoge vergoeding in het verleden. Positieve herverdeeleeffecten doen dan recht aan gemeenten die nu te weinig krijgen.

Onderstaande grafiek en tabel geven de vermelde herverdeeleeffecten voor de AM-gemeenten.

gemeente	herverdeeleeffect in bedrag per inwoner		
	WAS feb'21	WORDT jul'21	VERSCHIL
Amstelveen	42	54	12
Aalsmeer	29	12	-17
H'meer	1	-40	-41
Diemen	-3	-54	-51
Ouder-Amstel	-6	-34	-28
Uithoorn	-17	-27	-10

Leeswijzer:

- In AM-verband laat de oranje kolom het nieuwste herverdeeleeffect zien. Amstelveen gaat er volgens deze cijfers € 54 per inwoners op vooruit (afgerond € 5,4 miljoen). Dat is € 12 per inwoner meer dan het voordelig herverdeeleeffect in de vorige versie van de voorstellen (feb'21);
- Amstelveen is een positieve uitschieter in AM-verband. Aalsmeer heeft een bescheiden herverdeeltvoordeel van € 12 per inwoner (was nog € 30 in vorige versie);
- De andere AM-gemeenten hebben nadelige herverdeeleeffecten, oplopend van € 27 per inwoner (Uithoorn) naar € 54 per inwoner (Diemen).

¹ <https://vng.nl/nieuws/aangepast-voorstel-herijking-gemeentefonds-gepubliceerd>

DISCLAIMERS

Voordeel nog onzeker: niet op basis van deze cijfers en nog geen definitieve besluitvorming

Dit zijn de eerste cijfers die naar buiten komen op gemeenteniveau:

- a) dit zijn cijfers 2017, de echte invoering is vanaf 1jan23 op basis van de geldende cijfers
- b) BZK hoopt in juli geactualiseerde herverdeel effecten op basis van de cijfers 2019 naar buiten te brengen;
- c) de actualisering kan op individueel niveau grote effecten hebben;
- d) voor Amstelveen zijn recente ontwikkeling WOZ-waarde en inwoners risicofactoren.

Er volgt nog een traject van advisering, consultatie, Kabinetsformatie en parlementaire besluitvorming:

- e) de beoogde invoering vanaf 2023 is stapsgewijs met € 15 per inwoner (Aveen: € 1,5mln/jr);
- f) advisering ROB en consultatie/advisering VNG spelen na de zomervakantie;
- g) de nieuwe voorstellen komen wel tegemoet aan eerdere kritiek en geven aanvullende onderbouwingen;
- h) het bekritiseerde beeld verdwijnt niet: zo blijven Groningse gemeenten nadeelgemeenten, maar minder;
- i) voortgang Kabinetsformatie onduidelijk, uitsluitend eind 2021 zou mooi zijn maar is niet onzeker.

Gefaseerde invoering:

- j) de beoogde invoering vanaf 2023 is stapsgewijs met € 15 per inwoner (Aveen: € 1,5mln/jr);

EERSTE CONCLUSIES/DUIDING:

- In de nieuwste uitkomsten "blijft Amstelveen aan de goede kant van de streep";
- Voorzichtigheid is nog wel geboden, de definitieve uitkomsten blijven onzeker. Het is nog te vroeg op de genoemde bedragen te verabsoluteren. Rekening moet worden gehouden met een terugloop van de voordeel door actuelere cijfers (ontwikkeling na 2017 mbt WOZ-waarden en inwoners) en nadere besluitvorming;
- Dat laat onverlet, dat de actuele uitgangspositie geen grote donkere wolk is;
- Het vervolg kan prima meelopen in het traject richting Perspectiefnota 2023 en College Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Voor de begroting 2022 heeft dit geen effect op de uitgezette koers. Deze laatste berichten geven geen aanleiding tot aparte acties op korte termijn.

12jul21/FIN,